

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20705 - Sociolingüística
Grup	Grup 1, 1S
Guia docent	A
Idioma	Català

Identificació de l'assignatura

Nom	20705 - Sociolingüística
Crèdits	1,8 de presencials (45 hores) 4,2 de no presencials (105 hores) 6 de totals (150 hores).
Grup	Grup 1, 1S
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx
Gabriel Bibiloni Cañellas gabriel.bibiloni@uib.es	11:00	12:00	Dimarts	11/09/2017	09/02/2018	CE02

Contextualització

Sociolingüística és una assignatura obligatòria dins el mòdul *Llengua i societat*. S'hi estudien els principals conceptes de la sociolingüística, especialment aquells que s'han utilitzat en l'anàlisi de la llengua catalana. L'objectiu fonamental és assimilar aquests conceptes, igual que entendre els processos de canvi sociolingüístic (substitució, normalització) i els discursos i prejudicis associats a aquests processos. Així mateix interessa que l'alumne entengui la importància de la normalització lingüística del català en un món multilingüe.

L'assignatura de Sociolingüística manté relacions estretes amb altres assignatures del grau: el tema de la variació lingüística enllaça amb la Dialectologia Catalana, a la qual pot servir de pòrtic; una bona part del programa serà ampliat a Planificació Lingüística; i el tema de la situació del català no es pot dissociar de la Història Social de la Llengua Catalana, una història que ha generat aquesta situació.

Requisits

Competències

Les competències indicades més avall es poden considerar desplegades amb els següents objectius més concrets:

1. Saber què és la sociolingüística i com s'ha desenvolupat.
2. Entendre el fenomen de la variació lingüística i l'estandardització.
3. Entendre els fenòmens i la problemàtica del plurilingüisme i el contacte de llengües.
4. Conèixer i entendre les claus principals de la història sociolingüística europea i les realitats que se'n deriven.

Guia docent

5. Conèixer i entendre els principals elements de la situació actual del català.

Específiques

- * CE1. Coneixement de la llengua catalana, tant a nivell sincrònic com diacrònic, en en els seus diferents aspectes: gramàtica, variació lingüística i situació sociolingüística..
- * CE7. Capacitat per a realitzar tasques d'assessorament i de planificació i dinamització lingüística i cultural..

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Continguts temàtics

1. La sociolingüística
Objecte, delimitació i relacions amb disciplines afins (lingüística, sociologia, antropologia, dialectologia, etc.). Història, escoles i mètodes. La sociolingüística catalana.
2. La variació
Concepte de llengua. Concepte de comunitat lingüística. La variació i les varietats (dialectes, registres, accents). L'estàndard. Processos i models d'estandardització. Llengües naturals i artificials. Varietats híbrides.
3. Contacte de varietats
Repertori, tria de codi, alternança de codis, mescla de codis i interferència. Diglòssia. Les normes d'ús lingüístic i el seu control. Bilingüisme i multilingüisme: definicions i tipologies. Els discursos sobre el bilingüisme i el multilingüisme.
4. La subordinació lingüística
Concepte de llengua subordinada i mecanismes de subordinació. Conflicte lingüístic. La substitució lingüística.
5. Planificació i normalització
Conceptes de planificació i normalització lingüístiques. Processos i condicions per a l'establiment d'una llengua no dependent.
6. Les llengües d'Europa
El llatí en la història lingüística d'Europa. Primeres promocions de llengües a l'Edat Mitjana. El Renaixement, la impremta i les llengües europees. Revolució Francesa, nació i llengua nacional. Les llengües europees subordinades. Els estats igualitaris. Nous estats i noves llengües a l'Europa contemporània.
7. La llengua catalana
La composició lingüística de la societat catalana i la seva evolució. La legislació que regula i condiciona els usos lingüístics. La política lingüística dels estats espanyol i francès. Institucions,

instruments i accions de política lingüística dels Països Catalans. La presència del català en els diversos àmbits.

Metodologia docent

Activitats de treball presencial

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Classes magistrals i d'orientació metodològica	Grup gran (G)	Explicació dels conceptes teòrics. Explicació de la metodologia de treball. Explicació dels recursos disponibles i la manera d'utilitzar-los.	45

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Campus Extens.

Activitats de treball no presencial

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual o en grup	Estudi i preparació de treballs	Treball d'estudi i recerca de l'alumne pel seu compte i preparació dels treballs estipulats.	105

Riscs específics i mesures de protecció

Les activitats d'aprenentatge d'aquesta assignatura no comporten riscos específics per a la seguretat i salut dels alumnes i, per tant, no cal adoptar mesures de protecció especials.

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Cada activitat avaluable tindrà una nota entre 0 i 10, que serà ponderada segons el valor que l'activitat tingui en el conjunt. La nota final és la suma de les avaluacions ponderades de cada activitat. Per a aprovar l'assignatura cal haver aprovat totes les activitats amb una nota mínima de 5 sobre 10 i tenir una nota global igual o superior a 5. Les activitats no aprovades en el seu moment són recuperables durant el període d'avaluació extraordinària.

Les activitats d'avaluació són:

1. Redacció de dos articles sobre un tema de sociolingüística que s'exposarà en el seu moment, amb una extensió entre 6.000 i 9.000 caràcters. Aquests articles es lliuraran els dies indicats en el cronograma. S'han de lliurar al professor en paper. Aquest apartat representa el 50 per cent de la nota final. La nota dels dos articles

no fa mitjana: s'han d'aprovar tots dos. El cas de no lliurar els articles dins el termini establert o de no aprovar-los l'activitat passarà a ser avaluada en el període d'avaluació extraordinària.

2. Un examen que es farà el dia fixat per la Facultat de Filosofia i Lletres. En cas de no aprovar-lo en el període d'avaluació complementària es podrà recuperar en el període d'avaluació extraordinària.

En totes les activitats d'avaluació s'exigirà una redacció correcta, i es podrà suspendre l'activitat per faltes contra la normativa o mala redacció.

Classes magistrals i d'orientació metodològica

Modalitat	Classes teòriques
Tècnica	Proves objectives (recuperable)
Descripció	Explicació dels conceptes teòrics. Explicació de la metodologia de treball. Explicació dels recursos disponibles i la manera d'utilitzar-los.
Criteris d'avaluació	Precisió del contingut. Claredat en l'exposició. Originalitat de l'enfocament. Qualitat de la redacció.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Estudi i preparació de treballs

Modalitat	Estudi i treball autònom individual o en grup
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Treball d'estudi i recerca de l'alumne pel seu compte i preparació dels treballs estipulats.
Criteris d'avaluació	Precisió del contingut. Claredat en l'exposició. Originalitat de l'enfocament. Qualitat de la redacció.

Percentatge de la qualificació final: 50% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

Bibliografia bàsica

BIBILONI, Gabriel: *Llengua estàndard i variació lingüística*. València: Ed. Tres i Quatre, 1997.
BOIX, Emili i Xavier VILA: *Sociolingüística catalana*. Barcelona: Ariel, 1998.
LAMUELA, Xavier: *Estandardització i establiment de llengües*. Barcelona: Edicions 62, 1994.
MARÍ, Isidor: *Plurilingüisme europeu i llengua catalana*. Universitat de València 1996.

Bibliografia complementària

BASTARDAS, Albert i Albert Turull: *Ecologia de les llengües. Medi, contacte i dinàmica sociolingüística*. Barcelona: Proa, 1996.
FERGUSON, Charles: "Diglossia". *Word* 15, 1959 (versió catalana: *Quaderns de Ponent*, 1983).
JOAN, Bernat: *Les normalitzacions reeixides. Aproximació a l'estudi de la construcció de llengües nacionals a l'Europa del segle XX*. Barcelona: Oikos-tau, 1996.
JOAN, Bernat: *Català normalitzat en un món multilingüe*. Palma: Moll, 2009.

Any acadèmic	2017-18
Assignatura	20705 - Sociolingüística
Grup	Grup 1, IS
Guia docent	A
Idioma	Català

JUNYENT, Carme: *La diversitat lingüística: didàctica i recorregut de les llengües del món*. Barcelona: Octaedro, 1999.

MARÍ, Isidor: *Mundialització, interculturalitat i multilingüisme*. Palma: Lleonard Muntaner, 2006.

NADAL, Josep Maria: *Llengua escrita i llengua nacional*. Barcelona: Quaderns Crema, 1992.

PUEYO, Miquel: *Diversitat i política lingüística en un món global*. Barcelona: Editorial UOC i Pòrtic, 2003.

QUEROL, Ernest: "Cap a on va la sociolingüística feta als Països Catalans", dins *Cap a on va la sociolingüística? II Jornada de l'Associació d'Amics del Professor Antoni M. Badia i Margarit*, Institut d'Estudis Catalans, 2006.

QUEROL, Ernest (coordinador): *Llengua i societat als territoris de parla catalana a l'inici del segle XXI*. Generalitat de Catalunya, 2007.

VILA, Xavier i Eva PONS: *Informe sobre la situació de la llengua catalana 2003-2004*, Barcelona, Observatori de la Llengua Catalana

— (en línia a: http://www.observatoridelallengua.cat/arxius_documents/informe6_ok.pdf).

Diversos autors: *Informe sobre la situació de la llengua catalana (2005-2007)*. Barcelona: Observatori de la Llengua Catalana

— (en línia a: http://www.observatoridelallengua.cat/arxius_documents/informe_llengua_2005-07.pdf).

Altres recursos

Pàgines web:

Pàgina de l'assignatura: <http://bibiloni.cat/sociolinguiistica>

Revista "Noves SL": <http://www6.gencat.net/llengcat/noves>

Xarxa Cruscat: <http://www.demolinguiistica.cat/web/>

Societat Catalana de Sociolingüística: <http://socs.iec.cat>

Observatori de la llengua catalana: <http://www.observatoridelallengua.cat>

Centre de Documentació en llengua catalana de la Generalitat: <http://www20.gencat.cat/portal/site/Llengcat>

Centre de Documentació Sociolingüística de les Illes Balears: <http://www.uib.es/catedra/camv/CDSIB/index.html>

